

УДК 338.48: 910.3

ЗНАЧЕННЯ ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДЖЕЙМСА КУКА ДЛЯ РОЗРОБКИ НОВИХ ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ

В. В. Єрмаков

slav9724@gmail.com

кафедра географії та методики її навчання, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, м. Полтава, Україна

А. Л. Герда

anastasiyagerda27@gmail.com

студентка історичного факультету спеціальності «Географія», Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка, м. Полтава, Україна

Плавання і географічні дослідження видатного англійського мореплавця Джеймса Кука, як і інші події з історії географічних відкриттів, виступають складовою частиною біосоціальних туристичних ресурсів, тобто різновиду туристичних ресурсів, який об'єднує культурно-історичні та інші об'єкти, пов'язані з певним життєвим циклом (епізодом життя) тієї або іншої видатної особи (народження, діяльність, місце перебування та ін.).

Атрактивність біографічних даних Джеймса Кука в цілях розробки і реалізації перспективних напрямків туристичних маршрутів полягає перш за все у значенні особистості мореплавця, популяризації його внеску у розвиток географічної науки та значної загальнокультурної ролі.

Існує велика кількість географічних об'єктів, які були відвідані або досліджені в ході експедицій Джеймса Кука та номінованих на честь відомого мореплавця, що складає відповідну інформаційну базу для подальшої її систематизації в цілях розвитку туристичної діяльності та розробки нових туристичних маршрутів.

Безпосереднім підготовчим етапом для розробки варіанту туристично-екскурсійного маршруту «Шляхами капітана Джеймса Кука» було вивчення географічної номенклатури, пов'язаної з відкриттями Джеймса Кука та увічненням його пам'яті, відображеної на сучасній карті світу.

При обґрунтуванні проекту зазначеного туристично-екскурсійного маршруту шляхами плавань Джеймса Кука були використані вже існуючі підходи та методики розробки круїзних турів та екскурсійних подорожей на невеликі відстані від проміжних тимчасових зупинок до атрактивних об'єктів [1-5].

В основу пропонованого варіанту туристичного маршруту покладено морський круїзний тур як один з найбільш оптимальних видів подорожі в даному випадку. У міжнародній туристській практиці круїзні програми активно реалізуються на морських (океанських) та річкових маршрутах.

Аналіз існуючих круїзних турів свідчить про переважання міні-круїзів (від кількох днів до тижня) у певному регіоні чи морському басейні замкненого і незамкненого типу, менша, хоча і помітна роль належить репозиційним трансокеанським (трансатлантичним та транстихоокеанським) круїзам (від 15

до 30 діб). Відносно круїзів тематично, пов'язаних з історією географічних відкриттів і досліджень, можна виділити тривалі круїзи за маршрутами подорожей Марко Поло (тривалістю 78 діб) [6].

Треба зазначити, що використання історії географічних відкриттів і досліджень в якості потенціального туристичного ресурсу в цілому та для розробки конкретних тематичних туристичних маршрутів зокрема, матиме свою специфіку, яка полягає у значній тривалості та дальності подорожі з відвідуванням туристами кількох країн під час однієї поїздки.

Тобто, маршрут подібного типу є комплексним і може включати в себе на окремих своїх ділянках різного роду додаткові атракції та органічно поєднуватися з різними видами сучасного туризму, що знайде відповідне відображення у формуванні програми круїзного туру.

Наведемо опис варіанту нового туристичного маршруту «Шляхами капітана Джеймса Кука».

Маршрут здійснюється у формі круїзу за допомогою водного транспорту (круїзний лайнер преміум або стандарт-класу), за виключенням початкового та заключного етапу маршруту (авіаційний переліт до Лондона – місця початку та завершення круїзного туру).

За характером – тривалий, розрахований на 140-180 днів.

Додаткові атракції: кількадевні екскурсійні маршрути на окремих етапах подорожі (м. Ріо-де-Жанейро, о. Вогняна Земля, антарктична станція Академік Вернадський, м. Кейптаун, ПАР, Австралія та Нова Зеландія, острови Тонга та о. Таїті, Гавайські острови, Аляска).

Програма маршруту (відвідування) (Рис. 1).

1. Переліт від Києва до Лондона. Початок морської подорожі. Екскурсія до графства Саут-Йоркшир, селище Грейт-Айтон (місце народження Джеймса Кука), відвідування меморіального музею Джеймса Кука (на місці бувшої школи, де він навчався).

2. Перехід до Південної Америки. Відвідування міста Ріо-де-Жанейро.

3. Перехід до острова Вогняна Земля. Відвідування м. Ушуая – найпівденнішого міста на планеті. Ознайомлення з природою острова.

4. Відвідування української полярної антарктичної станції Академік Вернадський, Південних Сандвічевих островів та острова Південна Георгія.

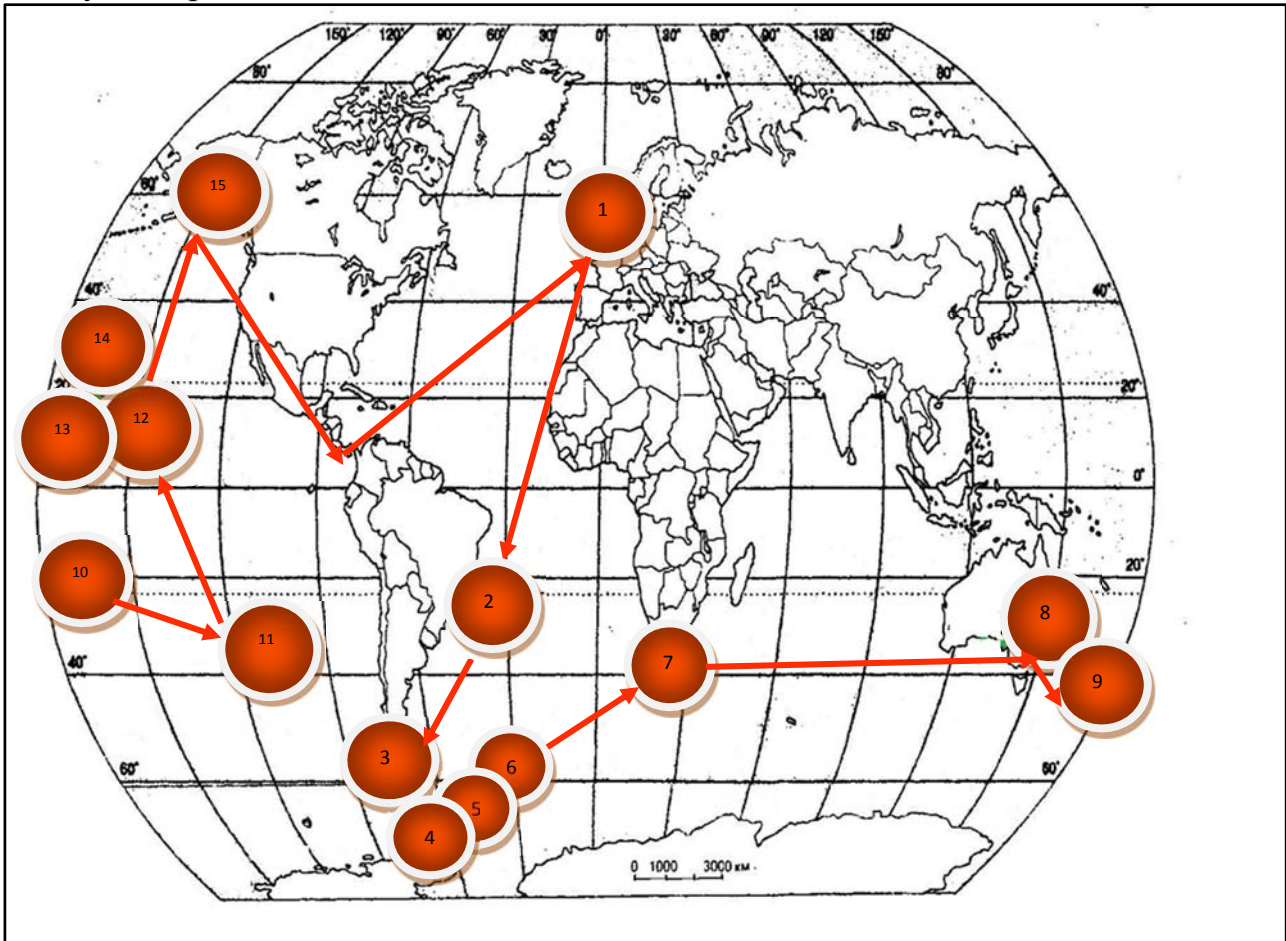
5. Перехід до Південної Африки, міста Кейптаун. Екскурсії до столової гори. Ознайомлення з природою та культурно-історичними пам'ятками країни.

6. Перехід до Австралії. Кількаденна екскурсія у Мельбурн. Відвідування будинку-музею Джеймса Кука, у центральній частині міста, у парку Фіцрой.

7. Кількаденна екскурсія до м. Сідней. Відвідування меморіальних місць, пов'язаних з ім'ям Джеймса Кука у передмісті Сіднея – Карнелі. Відвідування Національного парку Ботані-Бей (бухта, відкрита і описана Джеймсом Куком. Місце стоянки кораблів експедиції).

8. Відвідування Великого Бар'єрного рифу. Дайвінг у водах внутрішньої лагуни. Курортне місто Кернс. Кількаденні екскурсії до міста Куктаун та його околиць з використанням орендованого автотранспорту (місце стоянки судна «Ендевор» для здійснення ремонту). Огляд природних ландшафтів. Район

поширення одного з найдавніших на планеті масивів дощових тропічних лісів Національного парку Дейнтрі і ознайомлення з первісною флорою Північного Сходу Австралії.

Умовні позначення

1. Лондон, Велика Британія (пам'ятник Дж. Куку).
2. Ріо-де-Жанейро, Бразилія.
3. Острів Вогняна Земля, Аргентина, м. Ушуая – найпівденніше місто в світі, мис Горн.
4. Українська полярна антарктична станція Академік Вернадський.
5. Острів Нова Георгія.
6. Сандвічеві острови.
7. Кейптаун, ПАР, мис Доброї Надії.
8. Східна Австралія та Великий бар'єрний риф (Пам'ятник Дж. Куку у Сідней, бухта Ботані-Бей, місто Куктаун).
9. Нова Зеландія (національні парки Північного острова, вулкан Руапеху, гейзери, столиця – м. Веллінгтон (пам'ятник Дж. Куку), національні парки Південного острова).
10. Перлина Полінезії – о. Таїті, острови Товариства, королівство Тонга, о. Нова Каледонія.
11. Загадковий острів Пасхи.
- 12-14. Мальовничі Гаваї (о. Гавайї, о. Кауаї, о. Оаху; Пам'ятник в Уеймея в Западному Кауаї (на місці загибелі Джеймса Кука)).
15. Мальовничі береги, гори та фіорди Аляски.

9. Перехід до Нової Зеландії. Відвідування столиці країни – міста Веллінгтон. Оглядові екскурсії містом. Відвідування національного парку Тонгаріро, розташованого у центральній частині Північного острова, у мальовничому вулканічному районі (з 1993 р. включено до списку світової

спадщини як природний і культурно-релігійний об'єкт, пов'язаний з історією народу маорі).

10. Відвідування островів Тонга. Знайомство з природою та культурою населення островів.

11. Відвідування о. Таїті. Кількаденна екскурсія островом. Знайомство з природою та культурою о. Таїті, участь у місцевих святах та подієвих етнографічних фестивалях.

12. Загадковий острів Пасхі. Знайомство з природою та давніми культурними пам'ятками острова.

13. Перехід до Гавайських островів. Екскурсія до міста Гонолулу. Знайомство з природою та культурою островів. Відвідування меморіального комплексу на місці загибелі Джеймса Кука від рук тубільців 14 лютого 1779 року у бухті Кеалакекуа (захід острова Гавайї). Участь у місцевих етнографічних святах. Ознайомлення з природними ландшафтами островів.

14. Перехід до берегів Аляски. Відвідування міста Анкорідж. Ознайомлення з природою та історією освоєння Аляски.

15. Перехід через Панамський канал та Атлантичний океан та повернення до Лондона. Виліт до Києва.

Вибір найефективніших стратегій розвитку туристичної діяльності у розглядуваному напрямку загалом і реалізації туристичного продукту зокрема, безумовно буде залежати від подальших геомаркетингових досліджень.

Таким чином, запропонований нами варіант туристичного маршруту «Шляхами капітана Джеймса Кука» має комплексний характер і може бути здійснений у формі навколосвітнього круїзного туру з використанням водного виду транспорту.

Як перспективний туристичний продукт даний маршрут може включати в себе на окремих своїх ділянках різного роду додаткові атракції та органічно поєднуватися з різними видами сучасного туризму: етнографічним, подієвим, екологічним, діловим та ін. Додаткові атракції передбачають кількадедне екскурсійне відвідування цікавих природних і культурно-історичних об'єктів на місцях по ходу основного маршруту. Розроблений варіант навколосвітнього круїзного маршруту також може стати основою для створення значної кількості спеціальних тематичних маршрутів, зокрема, окремих міні-круїзів.

Список використаних джерел: 1. Алієва-Барановська В. М. Міжнародний туризм [текст] навч. посіб.-довідник / В. М. Алієва-Барановська, І. І. Дахно. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 344 с.; 2. Долженко Г. П. Экскурсионное дело: Учебное пособие / Г. П. Долженко.– Москва: ИКЦ «МарТ», Ростов н/Д: Издательский центр «МарТ», 2005. – 272 с. - (Серия «Туризм и сервис»); 3. Квартальнов В. А. Международный туризм: политика развития [Текст] : учеб. пособие для студ., изуч. курс "Междунар. политика туризма" / В. А. Квартальнов, А. А. Романов ; Российская международная академия туризма. - М. : Советский спорт, 1998. - 142 с. - (Рекреация и туризм); 4. Мальська М. П. Основи туристичного бізнесу: Навчальний посібник // М. П. Мальська, В. В. Худо, В. І. Цибух. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.; 5. Сенин В. С. Организация международного туризма: Учебник / В. С. Сенин. – М. : Финансы и статистика, 1999. – 400 с.; 6. Cruise Tips. Сообщество любителей морских круизов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cruisetips.ru/all-ships>.